

«Η εξοικείωση των Διευθυντών (εκπαιδευτικών) με τη δυναμική της ομάδας με έμφαση στη βελτίωση της επικοινωνίας και των σχέσεων στη σχολική κοινότητα».

ΣΩΤΗΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ 1^{ης} ΠΕΡΙΦ.
Π.Ε. ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ

- Ν' αγαπάς να διδάσκεις-
- Ν' αγαπάς να μαθαίνεις.
- «Η βιωματική μάθηση και η προαγωγή της ψυχικής υγείας μέσα από τη δυναμική της ομάδας»

"Ζούμε σε δύσκολους καιρούς που τα όνειρα γκρεμίζουν
που μόνο απογοήτευση και πίκρα μας χαρίζουν
Μα εμείς θα ονειρευόμαστε και θα 'χουμε ελπίδες
ν' αλλάξουμε τον κόσμο μας γιατί είμαστε **ΑΤΣΙΔΕΣ**
Συνδεόντας **ΑΚΡΟΤΗΤΕΣ** σ' όλη μας την πορεία
θα ψάχνουμε επίμονα για **ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ**
ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΕΣ στου χρόνου τις προκλήσεις
θα νιώθουμε **ΟΡΑΜΑΤΙΣΤΕΣ** σε νέες **ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΙΣ**
Κοιτάμε στην **ΑΝΑΤΟΛΗ** η μέρα τι θα φέρει
είθε να 'ναι πολύτιμο να είναι **ΤΖΙΒΑΕΡΙ** (θησαυρός)
Θα γίνει ο λόγος **ΚΕΡΑΥΝΟΣ** η διάθεσή μας **ΚΥΜΑ**
Κόντρα στο ρεύμα των καιρών ν' αλλάξουμε το κλίμα"

Ο Διευθυντής της Σχολικής Μονάδας

- Θα πρέπει:
- Να λειτουργήσει ως καταλύτης και εμπνευστής.
- Να καλλιεργήσει πεποιθήσεις, να διευκολύνει τη διαμόρφωση αντιλήψεων προκαλώντας την έκφραση της ελεύθερης κριτικής σκέψης, δίνοντας ευκαιρίες για κριτικό διάλογο, αποδεχόμενος ριζοσπαστικά ερωτήματα και δίνοντας ειλικρινείς απαντήσεις.
- Να καθοδηγήσει και να συμβάλει στον προσδιορισμό στόχων και να προσπαθήσει για την επίτευξή τους.
- Να γίνει για το σχολείο του ο Διευθυντής-Ηγέτης.

“Ηγεσία”

Η “τέχνη” επηρεασμού των ατόμων έτσι ώστε να εργάζονται και να συνεργάζονται πρόθυμα και αποτελεσματικά για την επίτευξη κοινών στόχων.

Προτεραιότητα

Η “δημιουργία οράματος” για την “προώθηση της αλλαγής” και η “σύνδεσή του με την καθημερινότητα” του σχολείου.

- Καθοδήγηση και βοήθεια των εκπαιδευτικών ώστε το σχολείο να λειτουργεί ως μονάδα συνεχούς επιμόρφωσης.
- Εκχώρηση αρμοδιοτήτων και ευθυνών στους εκπαιδευτικούς ώστε να αναπτύσσουν ικανότητες και δεξιότητες.
- Παρακίνηση των εκπαιδευτικών για την ανάληψη πρωτοβουλιών.
- Προσδιορισμός κινήτρων.

Αναστοχασμός στην άσκηση διαμόρφωση της ομάδας (1)

Βήμα 1: Στην ολομέλεια:

«Ελάτε να συνεργαστούμε στο να διαμορφώσουμε την ομάδα μας (στόχος). Θα χρειαστεί να μετακινηθούμε και να φτιάξουμε μικρότερες κοινωνικές ενότητες... να αρχίσουμε να γνωριζόμαστε καλύτερα»

Αρχή λειτουργία της ομάδας

- Αρχική σύνδεση στην ολομέλεια
- Εισάγουμε την άσκηση και τον στόχο της
- Ζητάμε την συνεργασία, εισάγοντας στοιχεία του συμβολαίου μεταξύ μας για την βιωματική διαδικασία που ακολουθούμε
- Αξιοποίηση προσωπικής εμπειρίας, συναίσθημα, επιλογές κλπ.

Αναστοχασμός στην άσκηση διαμόρφωση της ομάδας (2)

Βήμα 2: Διαμόρφωση δυάδας

«Όπως είσαστε στην ολομέλεια κοιταχτείτε μεταξύ σας και διαλέξτε κάποιον, που σας είναι άγνωστος ή λιγότερο οικείος και που νιώθετε ότι θα θέλατε να τον γνωρίσετε περισσότερο.»

Αρχή λειτουργία της ομάδας

- **Πρώτο επίπεδο διεύρυνσης:** από το άτομο-μέλος ολομέλειας στην δυάδα
- **Συνδέουμε τους λιγότερο συνδεδεμένους.** Βασική αρχή: η ομάδα λειτουργεί στο **επίπεδο των πιο αδύναμων συνδέσεων της**, δηλαδή αυτών των σχέσεων που είναι λιγότερο επεξεργασμένες και που έχουν τις μεγαλύτερες διαφορές
- **Ολόπλευρη συμμετοχή:** ενθαρρύνουμε την αξιοποίηση του **συναισθήματος** σε αυτήν την επιλογή.

Αναστοχασμός στην άσκηση διαμόρφωση της ομάδας (4)

Βήμα 4: Γνωριμία στη δυάδα

«Γνωριστείτε μεταξύ σας... λέγοντας κάποια βασικά, ...όνομα κλπ, ή αν θέλετε δίνοντας μια εικόνα από τη καθημερινότητά σας, μέσα από την οποία θα θέλετε ο άλλος να σας γνωρίσει καλύτερα..., κάτι απλό που να μπορείτε να το μοιραστείτε σε αυτό το πλαίσιο και χρόνο»

«κουβεντιάστε λίγο πώς συνέβη και βρεθήκατε οι δυο σας ανάμεσα στους 20, τι λειτούργησε...»

- **Οριζόντια ισότιμη σχέση:** ενθαρρύνουμε γνωριμία που συνδέει τα μέλη μιας ομάδας με τρόπο που είναι **κάτω από το ρόλο** και το περιεχόμενο για το οποίο βρίσκονται εκεί.
- **Το κάθε άτομο** βρίσκει χώρο να εκφραστεί: **κανείς δεν μένει απέξω**
- Θέλουμε να ασκήσουμε τα μέλη στο «**τόσο όσο**»... κεντρικής σημασίας αρχή για την λειτουργία ομάδας.
- **Γνωριμία με τη σχέση ως μια διεργασία που λειτουργεί σε πολλά επίπεδα:** Συνήθως παρατηρούν ότι ανακαλύπτουν ομοιότητες που τους συνδέουν που δεν τις περίμεναν, πχ μέρος προέλευσης, αριθμός αδελφών, ενδιαφέροντα κλπ

Αναστοχασμός στην άσκηση διαμόρφωση της ομάδας (6)

Βήμα 6: Ανταλλαγή εμπειριών...

- Έμφαση στο θετική εμπειρία: βασική αρχή της λειτουργικής διεργασίας είναι η αξιοποίηση του θετικού.
- Χτίσιμο σχέσης σε ένα πρώτο επίπεδο με «υλικά» από θετική εμπειρία

Αναστοχασμός στην άσκηση διαμόρφωση της ομάδας (7)

Βήμα 7: Από τη δυάδα στην τετράδα ...

η δυάδα επιλέγει άλλη δυάδα..

Διαμόρφωση τετράδας

*«κλείστε τον κύκλο ...
οριοθετηθείτε ...
συγκεντρωθείτε στην δική
σας συναλλαγή»*

- 3ο κοινό έργο σε επίπεδο δυάδας: διαμόρφωση τετράδας (στόχος). **Δεύτερο επίπεδο** διεύρυνσης από την δυάδα στη τετράδα.
- Η ομάδα δίνει σε αυτήν την φάση αρκετούς δείκτες για το πόσο έτοιμη είναι ως διεργασία να εντάξει νέες πρακτικές και αντιλήψεις πχ την μετακίνηση, την επιλογή, την σημασία της σχέσης κλπ.

Το πρόβλημα

Σε πολλά σχολεία της περιοχής σας δρουν συμμορίες ανηλίκων. Τα βίαια επεισόδια και οι κλοπές αυξάνονται. Οι μαθητές φοβούνται να κυκλοφορήσουν. Οι γονείς των μαθητών είναι ιδιαίτερα ανήσυχοι. Οι διευθυντές των σχολείων ζητούν υποστήριξη. Η κατάσταση μοιάζει να βγαίνει εκτός ελέγχου.

Συζητήστε με την ομάδα σας ποιες θα ήταν οι ενέργειές σας σχετικά με τους:

- διευθυντές των σχολείων
- μαθητές
- γονείς
- Πως θα οργανώνατε μια μακροπρόθεσμη παρέμβαση στο πρόβλημα με στόχο την πρόληψη αντίστοιχων καταστάσεων